נטילת ידים לסעודה – ג' פעמים

משנה ידים פ"ב מ"א

נטל ... משטיפה אחת רבי מאיר מטמא עד שיטול מרביעית. נפל ככר של תרומה טהור. רבי יוסי מטמא.

שוע"ר סי' קנח

יז כל האוכל בלא ניגוב ידים כאלו אוכל לחם טמא ... יש מפרשים שטומאה זו היא ממים הראשונים שנטמאו מהידים אם אין בהם רביעית, ואף שמים השניים מטהרין את הראשונים מכל מקום לכתחילה צריך להעביר את הראשונים לגמרי ע"י ניגוב, ולא די שיתנגבו מאליהן אלא צריך לשפשפן במפה או בשאר דברים שהשפשוף מטהרן ביותר ... ויש מפרשים שטומאתן היא מאיסתן.

שוע"ר סי' קס

טז שיעור המים שנוטלין מהם לידים הוא לא פחות מרביעית הלוג (והוא שיעור טהרה מן התורה לטבילת כלים).

ולא הצריכו אלא שיהא רביעית בכלי שנוטל ממנו אבל אינו צריך לשפוך כל הרביעית על ידיו אלא אם כן רוצה לטהרן בשטיפה אחת אבל אם רוצה לשפוך עליהם מים ראשונים ושניים אינו צריך אלא כדי שיספקו בכל פעם למשוח בכל הפרק הצריך נטילת ידים.

שוע"ר סי' קסב

א סדר נטילה מרביעית כך הוא אם שופך כל הרביעית בפעם אחת על שתי ידיו כאחת, כגון שאחר יוצק על ידיו, או שאוחז הכלי בראשי אצבעותיו ושופך על ב' ידיו כאחד, נטהרו ידיו. ואין צריך לומר אם יש לו מים רבים ושופך רביעית על כל אחת בפני עצמה.

אבל אם בא ליטול על כל אחת בפני עצמה מרביעית בלבד צריך לשפוך על כל אחת ב' פעמים כי כששופך על היד פעם אחת נטמאו המים מהיד הואיל ואין בהם רביעית שהוא שיעור טהרה בידים וכששופך שנית מטהרים מים שניים את מים הראשונים ואת היד.

ה וכל זה כשידיו נקיות אבל אם יש עליהן לכלוך טיט או שאר כל דבר החוצץ צריך לשפוך עליהן ג' פעמים ראשונה להעביר הלכלוך ואח"כ מים ראשונים ושניים או רביעית בבת אחת.

ו ויש מפרשים מה שאמרו חכמים הנוטל צריך שיגביה ידיו אינו בנוטל כל היד עד הקנה של זרוע אלא בנוטל האצבעות לבדן, וכדברי האומרים שהנטילה דיה עד מקום חיבור האצבעות לכף היד, וטומאת הידים לראשונים וטהרתן מהשניים היא עד הקנה של זרוע, לפיכך יש לחוש שמא הלכו הראשונים חוץ למקום חיבור האצבעות ונטמאו שם, אף אם לא יצאו לשם מהאצבעות אלא הלכו לשם מחמת הכלי, והשניים שמא לא הלכו בכל מקום שהלכו הראשונים, ונשארו הראשונים בטומאתן, ומטמאין היד אם יורדים לאצבעות כשמשפיל ידיו. לכן צריך להגביה ראשי אצבעותיו למעלה מסוף הנטילה עד שינגב ... ועל פי סברא זו נהגו עכשיו להקל בהגבהת הידים, לפי שנוהגין לשפוך על כל יד ג' פעמים אף שהן נקיות, ושוב אין לחוש שמא לא הלכו השניים בכל מקום שהלכו הראשונים, שאם לא הלכו השניים הלכו השלישיים.

סדר נטילת ידים לסעודה

(ב) הרוצה לקיים מצות נטילת ידים לדברי הכל צריך ליזהר לשפוך על כל יד ב' פעמים לעולם אף ששפך רביעית ויותר (ראב"ד רשב"א מהירושלמי וכרבי יוסי רפ"ב דידים דלא כרבי מאיר) ושיגיעו המים בכל שטח היד סביב עד הפרק כמו בשפיכה הראשונה ממש כי המים שעל היד משפיכה הראשונה נטמאו מהיד והמים השניים מטהרים את הראשונים.

אור זרוע ח"א סי' עג

ריב"א פירש פרק כל הבשר וזה לשונו, דדין מים ראשונים מפורש בפ"ק דסוטה דמים ראשונים צריך שיגביה ידיו למעלה כו' לפיכך אנו נוטלים ג' פעמים ואין אנו חוששין דתנן במסכת ידים מים ראשונים מטמאות את הידים ... שניות מטהרות את הראשונות שלישיות מטהרות את הידים עכ"ל וכן עמא דבר כדבריו.

הגהות אשרי בפ"ח דחולין סי' מג

ואנו נוהגין ... מולחין ... ואח"כ מדיחין אותו שלשה פעמים ... ושלישית אנו עושין לטהר מים השניים שנגעו בראשונים, וכה"ג אומר ריב"א גבי נטילת ידים ... אנו נוטלין שלשה פעמים ... מאור זרוע.

ספר המנהגים ע' 21

נטילת ידים ג"פ רצופות (ובשוה"ג שם :) עפ"י דעת הריב"א בב"י שו"ע יו"ד ריש סי' סט.

היום יום כ' שבט

אאמו"ר כותב באחד ממכתביו. על פי הגהות אשר"י נטילת ידים לסעודה ג' פעמים רצופות.